

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/358/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

259/2014. számú (X. 16.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2014. június 5-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2014. október 16-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint, a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2014. június 5-én, a Testület Panaszirodáján terjesztette elő panaszát, a vele szemben 2014. május 28-án fogánatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2014. május 28-án a Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) kerületi Rendőrkapitányság járőrei intézkedtek vele szemben a K. utca 2. szám előtt. A panaszos az intézkedés napján P-rendszámú motorkerékpárral közlekedett. A rendszám és a motorkerékpár is a panaszos tulajdonában áll. A fentebb meghatározott napon a panaszos a szervizbe hajtott a járművel. A panaszossal szemben a rendőrök közlekedésrendészeti intézkedést kezdeményeztek, amelynek következtében megállították és elkérték az iratait, amely felszólításoknak a panaszos eleget tett. Az intézkedés elején a panaszos elmondta, hogy a jármű ki van vonva a forgalomból, amikor a panaszossal szemben intézkedő r. őrmester azonnal közbeavatkozott és, hogy akkor a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

panaszos által elmondottak alapján a panaszos bűncselekményt követett el. A panaszos elmondta a járőrnek, hogy ez nem így van, hiszen az lenne bűncselekmény, hogy ha forgalomból kitiltott járműre teszik fel a P-rendszámot. A r. őrmestert nem érdekelte a válasz, úgy reagált, hogy „Maguk ezzel a P-s rendszámmal akarják kikerülni a törvényeket.” A r. őrmester tisztázni akarta a helyzetet, elmondta, hogy lekérlik a panaszos adatait, így visszaültek a szolgálati gépjárműbe. Kb. fél óra elteltével szálltak ki a rendőrök a járművükből és elmondták, hogy nem sikerült tisztázni a helyzetet, az ügyeletes tiszt nem tudott dönten. A rendőrök arról is tájékoztatták a panaszost, hogy egy magasabb rangú, közlekedési ügyekben jártas tisztet megkérdeztek, aki azt mondta nekik, hogy engedjék el a panaszost. (A P-rendszám alól kicsit ugyan kilógott a régi rendszám, de azt mondták, hogy ez nem probléma.)

Ezalatt beborult és az eső elkezdett csöpgögni. A panaszos rövid ujjú pólóban volt, ezért a panaszos felajánlotta, hogy az intézkedés befejezéséig menjenek át a kb. 200 méterre található telephelyére, tegyék le ott a motort és ott várakozzanak a továbbiakban. A rendőrök azt mondták a panaszosnak, hogy a helyszínen kell maradnia, nem mehetnek el. (Az ügyeletes tiszt a rendőrkapitány álláspontjára várt, ezért kellett tovább várakozni.) Így újabb fél óra telt el, ezalatt pedig a rendőrök a járműben várakoztak, míg a panaszos az utcán volt. A rendőrök elmondták, hogy a panaszosnak velük kell fáradnia. A panaszosnak ekkor nem mondták azt, hogy előállítják, csak annyit közöltek vele, hogy velük kell fáradnia. A panaszos megkérdezte a rendőröket, hogy mehet-e utánuk a motorral, mivel nem szeretné otthagyni a motor kint az utcán, mivel nem volt nála a motor lezáráshoz szükséges lánc. Ennek ellenére a rendőrök nem engedték meg neki, hogy a motorral kövesse őket. A rendőrök arra hivatkoztak, hogy ott, ahol hagyja a motort vannak térfigyelő kamerák. A panaszos jelezte, hogy akkor felhívna valakit, hogy a telepről eljöjjön a járműért, amely kérést a rendőrök elutasították arra hivatkozással, hogy már nem telefonálhat, nem használhatja a készüléket, de hogy miért, milyen okból, erre a rendőrök nem tértek ki. Ezzel kapcsolatban nem adtak bővebb felvilágosítást. A panaszos ezután beült hátra a rendőrautóba és bementek a rendőrkapitányságra.

Az intézkedés a helyszínen körülbelül egy órán át tartott és a piacnál álltak, ahol magát az intézkedést számos ismerőse végig nézte és azt is, hogy a panaszos beült a rendőrautóba. A panaszos sérelmezi a helyzetet, hiszen az megalázó volt a számára.

Ahogy a rendőrkapitányság épületébe értek, a panaszost a folyosón várakoztatták egy ideig, majd kijött az ügyeletes tiszt (egy nő) és lekezelően, flegma stílusban azt mondta, hogy menjen be a fogdára, ott majd valaki meghallgatja. A panaszos magát a helyzetet nem értette, így visszakérdezett, hogy miért? A nő erre szintén nagyon flegma stílusban közölte, hogy egyedi azonosító jel meghamisítás miatt. A panaszos erre azt mondta, hogy a motor és a rendszám is az övé. A rendőrnő erre flegmán azt reagálta, hogy „nehogy már azt mondja nekem, hogy eladni viszi a motort.” A panaszost ezután bekísérték a fogdára, a nála lévő tárgyakat letételték. A panaszos a fogdán kb. 4 órát tartózkodott, majd gyanúsítottként kihallgatták és ezt követően szabadon bocsátották.

2) A panaszos a beadványához csatolta az előállításának idejéről szóló igazolást, amely szerint a panaszost 2014. május 28-án 14 óra 25 perctől 19 óra 45 percig állították elő a BRFK XIX. kerületi Rendőrkapitányságon a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján. A panaszosnak az előállítás időtartama alatt sérülése, panasza nem keletkezett.

3) A panaszos mellékelte azt a dokumentumot is, amely a panasztételi lehetőségekről és a panaszjogról ad tájékoztatást. E szerint az Rtv. 93. § (1) bekezdés alapján a rendőri intézkedéssel szemben az intézkedéstől, illetőleg a jogsérelemtől történő tudomásszerzéstől számított 20 napon belül a Testülethez panaszt terjeszthet elő, valamint az Rtv. 92. § (1) bekezdés alapján panasszal élhet az intézkedést foganatosító rendőri szervnél, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőr-főkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, vagy a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.

4) A panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta a gyanúsított kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvet, amely szerint a panaszost a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 347. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint is minősülő eltávolítással vagy meghamisítással elkövetett egyedi azonosító jel meghamisításának büntett megalapozott gyanúja miatt, mint gyanúsítottat 2014. május 28-án 18 óra 33 perctől 19 óra 5 percig hallgatták ki.

A panaszossal kihallgatása elején közölték a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanút, amely szerint a panaszos 2014. május 28-án 14 óra 25 perckor a K. u. 2. szám előtt úgy vezetett egy 1000 cm³ hengerűrtartalmú Aprilia RST Future típusú motorkerékpárt, hogy azon két hatósági jelzés volt. A járművön rajta volt a forgalomból ideiglenesen kivont hatósági jelzés, míg efelett egy P-s rendszám volt. A panaszos a gyanúsításával szemben panaszt terjesztett elő, tekintettel arra, hogy nem követett el bűncselekményt.

A panaszos a nyomozóhatóság tájékoztatást tudomásul véve, személyi adatairól nyilatkozott, majd vallomást tett. A panaszos vallomásában előadta, hogy egy autókereskedéssel rendelkezik, amelynek ő az ügyvezető igazgatója. A motor, amivel a mai napon a rendőrök megállították a kereskedés tulajdona, de a járművet a panaszos használja. A járműnek valóban a forgalmi rendszáma az, amit fentebb közöltek, de a járművet a panaszos saját kérésére kivonatta a forgalomból. A panaszos elmondta, hogy a motorkerékpárt meg akarják vásárolni, de tekintettel arra, hogy rossz az állapota a mai napon el akarta vinni az egyik motorkereskedésbe. Mivel a panaszos tudta, hogy nem közlekedhet kivont hatósági jelzésű járművel, ezért a telephelyen felszerelt rá egy, a cég nevére kiállított P-s rendszámot. A panaszos meg kívánja jegyezni, hogy ez a jelzés hosszúkás, téglalap alakú, míg a motor eredeti rendszáma négyzet alakú. A panaszos nem is törekedett arra, hogy az eredeti hatósági jelzést elrejtse, hiszen a P-s hatósági jelzéssel részt vehet a forgalomban, igaz csak megkötéssel. Az ilyen hatósági jelzéssel ellátott járművel például el lehet vinni a járművet a szerelőhöz, illetve a vásárló esetén próbakört lehet vele tenni. Mivel erre törvény adta lehetőség van, semmilyen bűncselekményt nem követett el, hiszen a járművet valóban a szervizbe vitte. A járművel csak akkor nem közlekedhetett volna a panaszos, ha az eredeti hatósági jelzést bármelyik hatóság bevonja és a járművet kitiltja a forgalomból. A panaszos kérte a hatóságot – tekintettel arra, hogy semmilyen bűncselekményt és /vagy szabálysértést nem követett el -, hogy a lefoglalt forgalmi jelzést, illetve az egyéb okmányokat mihamarabb szolgáltatassák vissza a részére, hiszen azok a munkájának ellátása érdekében mindenféleképpen szükségesek.

5) A panaszos mellékelte a lefoglalás elrendeléséről szóló határozatot, amely szerint folyamatban lévő büntetőügyben lefoglalt a rendőrség a panaszostól egy darab P-rendszámot és az ahhoz tartozó indítónaplót, valamint egy darab ideiglenes forgalomban tartási engedélyt. A rendőrség a lefoglalást a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban:

Be.) 151. § (2) bekezdése alapján – figyelemmel a Be. 151. § (1) bekezdésére – rendelte el. A panaszos a határozottal szemben panasszal élt.

6) A panaszos beadványához csatolta a forgalmi engedély helyszíni elvételéről rendelkező elismervényt, amely szerint a helyszínen elvett forgalmi engedélyt a hatóság öt munkanapon belül megküldi az üzemeltető lakóhelye, székhelye – magyarországi lakcímmel nem rendelkező esetében az elkövetés helye – szerint illetékes közlekedési igazgatási hatóságnak.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a XIX. kerületi Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg:

1) A kerületi Rendőrkapitányság KMB Alosztályvezetője 2014. június 27-én vizsgálta ki az esetet és készítette el a parancsnoki kivizsgálást (a Testület megkeresése alapján), amely dokumentumból az alábbiak állapíthatók meg.

A panaszossal szemben a BRFK kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály közterületei járőrszolgálatot ellátó járőrei – F. Z. r. főrm. és B. R. r. őrm. – kezdeményeztek rendőri intézkedést 2014. május 28-án 14 óra 25 perckor. A panaszossal szembeni intézkedésre azért került sor, mert a rendőrök észlelték, hogy a panaszos az Ü. szervízúton a Sz. E. utca irányából az E. utca irányba közlekedett egy motorkerékpárral, amely jól láthatóan két hatósági jelzés volt felszerelve úgy, hogy a P-rendszám alól kilógott a hatósági jelzés. A motorkerékpáron utas nem tartózkodott. A panaszossal szemben észlelte alapján közlekedésrendészeti intézkedést fogantatosítottak a rendőrök, majd ezután a panaszost a helyszínen elfogták és a kapitányságra előállították.

Az intézkedés kezdetén a panaszos meglehetősen cinikus hangnemben közölte a rendőrökkel, hogy „persze, esőben kell megállítani a motorost!”. Ezután a panaszossal F. r. főrm. közölte a megállításának az okát, vagyis azt, hogy két különböző típusú, betű- és számkombinációjú hatósági jelzéssel vesz részt a közúti forgalomban. Ezt követően a panaszost az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja alapján igazoltatták, amely alapján a panaszos személyazonosságát minden kétséget kizáróan megállapították, valamint azt is megállapították, hogy a motorkerékpárt 2014. április 16-án ideiglenesen kivonták (kérelemre) a forgalomból és, hogy a műszaki érvényessége 2012 áprilisban lejárt. A panaszossal szembeni közlekedésrendészeti intézkedés jogalapjaként a rendőrség az Rtv. 44. § (1) bekezdés b) pontját jelölte meg, amelynek célja annak megállapítása volt, hogy a panaszos jogszerűen vett-e részt a közúti járműforgalomban.

A panaszost az intézkedés megkezdésekor kizárólag arról tájékoztatták, hogy megállítására azért került sor, mivel egy időben két darab, különböző típusú, betű- és számkombinációjú hatósági jelzés használatával vett részt a közúti forgalomban. A panaszossal szemben egyik intézkedő rendőr sem közölt olyan tartalmú közlést, mint amelyet a panaszos megjelölt a beadványában, nevezetesen, hogy „maguk ezzel a P-s rendszámmal akarják kikerülni a törvényeket”.

A panaszossal szembeni rendőri intézkedés kb. 40 percet vett igénybe, azaz a fentebb meghatározott napon 14 óra 25 perctől 15 óra 5 percig tartott a közlekedésrendészeti intézkedés.

Tekintettel arra, hogy az intézkedés során esős időjárás volt, így a panaszos által a rendőröknek átadott okmányokat F. r. törm. – azok állagmegóvása érdekében, vagyis hogy ne ázzanak el – a szolgálati gépjárműbe ülve ellenőrizte le a nyilvántartásokban. Ezen időszak alatt B. r. őrm. biztosította a panaszost. A helyszínen megállapítottakat F. r. főrm. EDR rádión jelezte a BRFK kerületi Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Alosztályvezetőjével, akit tájékoztattott a tényállásról, amelyre azt a tájékoztatást kapta, hogy tudomása szerint a panaszos sem szabálysértést, sem pedig bűncselekményt nem valósított meg. Tekintettel arra, hogy a rendőr a kapott tájékoztatás jogszerűségéről a helyszínen nem tudott meggyőződni, így a kapott információkat jelentette K. r. hadnagy kisasszonynak, majd erről tájékoztatta S. S. r. tzs. szolgálatirányító parancsnokot, majd további utasításra várt. Ez idő alatt K. r. hadnagy kisasszony az általa megállapítottakat és a részére közölteket jelentette M. J. r. őrnagy vezető ügyeletesnek. M. J. r. őrnagy azt az utasítást adta K. r. hadnagnak, hogy a panaszost bűncselekmény elkövetésének a gyanúja miatt állítsák elő a kerületi rendőrkapitányságra, majd hallgassák ki, mint gyanúsítottat. Kis idő elteltével K. r. hadnagy kisasszony ismételt felvette a kapcsolatot M. J. r. őrnaggyal, amely során tájékoztatta, hogy az esettel kapcsolatban felvette a kapcsolatot az Igazgatásrendészeti Osztály vezetőjével, akitől azt a tájékoztatást kapta, hogy az intézkedés alá vont értékesítés céljából használhatja a P-s rendszámot, így nem követett el jogsértést. Ekkor M. J. r. őrnagy ismételt az utasítást adta K. r. hadnagnak, hogy a panaszost állítsák elő a kapitányságra. Ezt követően K. r. hadnagy felkereste M. J. r. alezredes Bűnügyi Osztályvezetőt is, akinél épp értekezlet volt, és jelentette az addig megállapítottakat. M. J. r. alezredes ugyanazt a döntést hozta az ügyben, mint korábban többször is már M. J. r. őrnagy. Ezután utasították F. r. főrm.-t, hogy a panaszost a helyszínen fogja el és az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján állítsa elő a kapitányságra, valamint bevonó ellenében vigye el a helyszínről a P-s rendszámot és a hozzátartozó okmányokat. Ezalatt F. r. főrm. tájékoztatta a panaszost az intézkedés lehetséges befejezéséről, valamint arról, hogy az intézkedés végkimenetele még nem tisztázott. A panaszos eközben több alkalommal is használta a mobiltelefonját, azonban hogy kit hívott arról a rendőrségnek nincs információja.

F. r. főrm., amint az érdemi döntés megszületett, valamint utasítást kapott a panaszos elfogására, az erre irányuló döntés azonnal, késedelem nélkül közölte a panaszossal, amelyet az tudomásul vett. Ezután a motorkerékpárt az intézkedés helyszínéről az attól kb. 3 méterre lévő parkolóba tolták át és ott le is zárták. A panaszos az összes értékét, vagyontárgyát a motorkerékpárból magához vett. Ezt követően a panaszos ruházatát és csomagját az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerint átvizsgálták. Az átvizsgálás során szabálysértés és/vagy bűncselekmény elkövetésére utaló eszköz nem került elő. A panaszosnak az előállítással, valamint a panasztételi jogával kapcsolatos tájékoztatást megadták a panaszosnak.

F. r. főrm. az esetről készült rendőri jelentésében is kitért arra, hogy a panaszos jelezte neki, kérdést intézett arra vonatkozóan, hogy a motorkerékpárt az előállítása előtt az Ü. út – C. körút kereszteződésénél található telephelyre vinné, amelyre F. r. főrm. egyértelmű nemmel válaszolt, tekintettel arra, hogy ekkor a panaszost már elfogták. Így a fentiekre tekintettel a motorkerékpárt a helyszínen lezárták. A kivizsgálás során megállapította a KMB Alosztályvezető, hogy a panaszos által jelzett telephely az intézkedés helyszínétől nem a panaszában előadott 200 méteren belül található, hanem onnan több mint egy kilométerre. A fentiekre való tekintettel nem volt megoldható a motorkerékpár oly módon történő elszállítása, hogy a panaszos az intézkedés alól magát semmilyen módon ne tudja kivonni. A fentiek megvalósulása az intézkedés érdemi befejezésének, a panaszos kapitányságra történő előállításának a veszélyeztetésével járt volna.

Amint az érdemi döntés megszületett F. r. ftörm. utasítást kapott a panaszos elfogására. A döntés azonnal, késedelem nélkül közölte a panaszossal az intézkedés helyszínén, egyben a panaszost az intézkedés további menetéről is tájékoztatta.

A panaszos mobiltelefon használat korlátozására vonatkozó kifogását is kivizsgálták, amely során a KMB Alosztályvezető megállapította, hogy a rendőri intézkedés során az elfogására, valamint előállítására vonatkozó közlésig a mobiltelefonját mindvégig használhatta, azonban ezt követően az Rtv. 18. § 1) pontja alapján a panaszosnak nem volt lehetősége, tekintettel arra, hogy a panaszos elfogása és a kapitányságra történő előállítása, beszállítása vált szükségessé. Ezen feladatok végrehajtása közben a mobiltelefon használat veszélyeztette volna az intézkedés célját. Ezen értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli.

A panaszos előállításának jogalapját az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja biztosította. Az előállítás célja a panaszossal szemben, az általa elkövetett cselekmény miatt szükséges intézkedések megtétele, az eljárás megindítása. Az előállítás 2014. május 28-án 14 óra 25 perctől 19 óra 45 percig tartott. A panaszos 15 óra 32 perckor helyezték el a kapitányság előállító helyiségében. A panaszost 19 óra 45 perckor bocsátották szabadon. A panaszost az Rtv. 20. §-ában megfogalmazottakkal kapcsolatban (az intézkedés tényére, céljára, panasztételi lehetőségekre vonatkozó tájékoztatás) F. r. ftörm. és B. r. örm. a helyszínen tájékoztatta. Az intézkedés, előállítás során a panaszost először személyazonosságának igazolására szólították fel, amelynek a panaszos eleget tett, így az Rtv. 29. § 1) pontja alapján igazoltatták őt. A panaszossal szemben az Rtv. 44. § (1) bekezdés b) pontja alapján közlekedésrendészeti intézkedést, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján ruházat-és csomagátvizsgálást foganatosítottak. A panaszossal szemben alkoholszondát is alkalmaztak az esetleges ittaságának ellenőrzése érdekében, majd az Rtv. 33.§ (1) bekezdés a) pontja alapján elfogták és a kapitányságra előállították. Ezután a kapitányságon a panaszost, mint gyanúsítottat kihallgatták, majd szabadon bocsátották.

A panaszost a kapitányságra történő előállítását követően sérülés-és panaszmentesen adták át K. r. hadnagynak, aki nyilatkoztatta az esetleges sérüléséről, panaszáról, amelyre a panaszos nemleges választ adott. Ezután a panaszos megkérdezte K. r. hadnagytól, hogy miért hozták be a kapitányságra, amellyel kapcsolatban a panaszost tájékoztatta, hogy egyedi azonosító jel meghamisítása bűncselekmény elkövetése miatt. Erre a panaszos közölte, hogy ő nem követett el semmi, hiszen jogszerűen használta a P-rendszámot. Ezután K. r. hadnagy tájékoztatta a panaszost, hogy a kihallgatásáig az előállító egységben helyezik el, a kihallgatása során pedig az azt végző rendőr kollégának elmondhatja a cselekménnyel kapcsolatosan rendelkezésre álló információit. Katona r. hadnagy ezen közlés során határozott hangnemet használt a panaszossal szemben, nem beszélt a panaszossal flegma, lekezelő stílusban. A fentieket követően utasítást adott a panaszos előállító egységben történő elhelyezésére, amelyet F. r. ftörm. és B. r. örm. hajtott végre.

A kivizsgálás során megállapította a KMB alosztályvezető, hogy a panaszban előadottakkal ellentétben az intézkedés helyszínén az intézkedés nem nézték végig más személyek, valószínűleg az esős időjárás miatt. A panaszos az intézkedő rendőröknek egyik esetben sem jelezte, hogy a helyszínen tartózkodó ismerőseire, barátaira szeretné bízni a motorkerékpárt, illetve azt, hogy az intézkedés megalázó lenne a számára.

A KMB Alosztályvezető jelentette, hogy az Országos Rendőr-főkapitányság Rendészeti Főigazgatóság által a P betűjelű, ideiglenes rendszám táblával ellátott járművek a rendőri

ellenőrzéshez kiadott módszertani útmutatóban foglaltak alapján „ha a járművet korábban már fogalomba helyezték (rendelkezik állandó rendszámmal), ennek ellenére P betűjelű ideiglenes forgalmi rendszám táblát szereltek fel rá, a cselekmény a 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 347. §-ba ütköző egyedi azonosító jel meghamisítása vétség gyanúját vet fel. Ebben az esetben a hatósági jelzést és ideiglenes forgalomban tartási engedélyt el kell venni, büntető feljelentést kell készíteni és a jármű vezetőjét elő kell állítani.” A fentiekre való tekintettel az intézkedők feladatukat a belső utasítások alapján szakszerűen hajtották végre.

Sz. Z. A. r. főhadnagy KMB Alosztályvezető kivizsgálása végén megállapította a rendelkezésre álló iratok, valamint a meghallgatott személyek elmondásai alapján, hogy a rendőri intézkedésre jog- és szakszerűen, arányosan került sor, az intézkedőkkel szemben fegyelmi eljárás megindítását nem javasolta. A panaszossal szemben intézkedő rendőrök a vonatkozó jogszabályok, normák és belső utasítások alapján látták el szolgálati feladataikat, hajtották végre az intézkedést. A panaszossal szemben mindvégig határozott, közlő hangnemben kommunikáltak, részére megadták a szükséges tájékoztatást a rendőri intézkedés során.

Emellett a Testületet arról is tájékoztatta, hogy a panaszossal szemben büntetőeljárás van folyamatban egyedi azonosító jel meghamisítása cselekmény elkövetése miatt.

2) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a panaszos elfogásának végrehajtásáról szóló jelentést.

A panaszost 2014. május 28-án 14 óra 25 perckor az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerint, mint személyi szabadságában korlátozott személyt átvizsgálták és az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint, mint szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt elfogták. Az intézkedés során a panaszossal szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása szerint a rendőr a fenti napon önkormányzati, közterületi járőrszolgálatot látott el, amely során a motorkerékpárral közlekedő panaszost megállásra, vezetőjét igazolásra szólította fel a B., K. utca 2. szám előtt, amelynek a panaszos eleget tett. A panaszos személyazonosságát a nála lévő személyi igazolvánnyal, valamint vezetői engedélyével igazolta, amelyekből kétséget kizáróan meg lehetett állapítani a személyazonosságát. A panaszossal szembeni intézkedésre azért került sor, mivel jól láthatóan kettő forgalmi rendszám volt felhelyezve a motorkerékpárra, mivel az alul lévő hatósági jelzés alsó része kilátszódott. A rendőr megjegyezte, hogy a motorkerékpáron utas nem tartózkodott. Az intézkedés során megállapítást nyert, hogy a motorkerékpáron a P-s rendszám alatt forgalmi rendszám volt felhelyezve, amely a motorkerékpár forgalomból kivont, ideiglenes hatósági jelzése volt. Ezután a rendőr ellenőrizte a panaszos személyi adatait és a motorkerékpár adatait a nyilvántartásokban. Az ellenőrzés során megállapította, hogy a panaszos érvényes vezetői engedéllyel rendelkezik, nem áll vezetéstől eltiltás hatálya alatt, valamint a KIR és SIS rendszerekben sem a panaszos, sem pedig a hatósági jelzések nem szerepelnek. A forgalmi rendszám alapján megállapították, hogy a motorkerékpár 2014. április 16-án kérelemre, ideiglenesen ki lett vonva a forgalomból, valamint annak műszaki érvényessége lejárt. A panaszos rendőri kérdésre elmondta, hogy mind a motorkerékpár, mind pedig a P-s rendszám az ő cége tulajdonában áll, aminek ő az ügyvezetője. A fentieket jelentette a rendőr K. A. r. hdgy. Készenléti Csoportvezető felé, aki felvette a kapcsolatot M. J. r. örgy. Vezető Ügyeletessel, majd ezután a Vezető Ügyelet

utasítására utasításba adta, hogy a panaszost fogja el, továbbá, hogy a jármű hatósági jelzését, valamint a hozzátartozó okmányokat vegye el a panaszostól. Ennek megfelelően a panaszossal közölte a rendőr, hogy az Rtv. fentebb idézett pontja alapján foglyul ejti, illetve előállítja a kerületi rendőrkapitányságra. Erről a panaszost tájékoztatta, panasztételi lehetőségeiről, jogáról is felvilágosította, amelyet a panaszos tudomásul vett. Ezután a panaszos ruházatát és csomagját átvizsgálták, amelynek során sem szabálysértés és/vagy bűncselekmény elkövetésére utaló eszközt nem találtak nála. Ezt követően állította elő a panaszost a rendőrkapitányságra, ahol sérülés- és panaszmentesen átadta őt a rendőr a Készenléti Csoportvezető részére, akinek további utasítása alapján helyezték el a panaszost a kapitányság előállító helyiségében. A rendőr közölte a panaszossal az általa elkövetett cselekmény tényét, amelyet tudomásul vett, azonban a cselekmény elkövetését nem ismerte el. Továbbá azt is közölte a panaszossal, hogy ellene a BRFK kerületi Rendőrkapitányságon szabálysértési és büntető feljelentést is tesz a fentiekben rögzítettek alapján. Ezután a két darab hatósági jelzést, valamint az ahhoz tartozó gépjármű indítási naplót, az ideiglenes forgalomban tartási engedélyt bevonó ellenében elvette.

A védelemhez való jog gyakorlásra vonatkozó szóbeli közlés a 23/2003. (VI. 24.) BM_IM. együttes rendelet 4. § (4) bekezdése alapján 2014. május 28-án 14 óra 35 perckor történt meg. Az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás idejéről szóló igazolást és az előállítás okáról szóló tájékoztatót átadták a panaszosnak. Az előállító egységben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8)-(9) bekezdések és a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. § alapján jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatót is átvette a panaszos.

A panaszossal szemben az elkövetett cselekményre tekintettel büntető feljelentést tettek.

3) A panaszos elfogását értékelő parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a panaszos Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerinti igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerinti átvizsgálása, az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerinti elfogása jogszerű, szakszerű és az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányosság követelményének megfelelt.

4) B. R. r. őrm. 2014. június 23-án tette meg az intézkedésről jelentését, amelyből kiderül, hogy 2014. május 28-án 6 órától 16 óráig látott el önkormányzati, közterületi járőrszolgálatot a BRFK kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén. A szolgálata teljesítése során vonták intézkedés alá a panaszost, aki a Testületnél terjesztett elő panaszt, a vele szemben foganatosított rendőri intézkedés kivizsgálása iránt.

A panaszost a fenti napon F. Z. r. főrm. járőrvezetővel vonták intézkedés alá a B., K. utca 2. szám alatt, mivel az általa vezetett motorkerékpáron jól láthatón, hátul kettő hatósági jelzés volt egymás alá felhelyezve. Az intézkedés során közölték a panaszossal megállításának okát, amely során nem B. R. r. őrm. nem érzékeltette a panaszossal, hogy a P-rendszám használata miatt állították meg. Ezután a panaszos által átadott okmányokat az esős időjárás miatt F. Z. r. főrm. a szolgálati gépjárműben ellenőrizte le a nyilvántartásokban azért, hogy az okmányok ne rongálódjanak. A rendőr meg kívánja jegyezni, hogy a panaszos gúnyos megjegyzéseket tett az intézkedésre, hogy azt pont vele szemben, ilyen időjárásban kell lefolytatni, amikor másokat is lehetne igazoltatni.

B. R. r. főrm. jelentésében egyértelműen cáfolta volna, hogy az intézkedés során a panaszosnak azt mondta volna, hogy „maguk ezzel a P-s rendszámmal akarják kikerülni a törvényeket?”. A panaszos által vezetett motorkerékpáron a „B” típusú rendszámtábla jól láthatóan le volt takarva egy „A” típusú rendszámtáblával, amelynek következtében a típusméretek miatt a „B” típusú rendszámtábla karakter részei láthatók voltak, amelyet a rendőr kifogásolt, mivel a motorkerékpár két hatósági jelzéssel volt ellátva.

A rendőri intézkedés kb. 40 percet vett igénybe a nyilvántartásokban szereplő menetokmányok ellenőrzése végett, továbbá K. A. r. hdgy. Készenléti Csoportvezető, illetve M. J. r. örgy. vezető főügyeletes által meghozott érdemi döntésre való várakozás miatt. A várakozás időtartama felvette a járőrvezető (F. Z. r. főrm.) a kapcsolatot az EDR rádión keresztül a Közlekedésrendészeti Főosztály alosztályvezetőjével, aki az esettel kapcsolatban elmondta, hogy azzal tudomása szerint a panaszos szabálysértést és/vagy bűncselekményt nem valósított meg. B. R. r. főrm. elmondta, hogy az alosztályvezető által elmondottakról a helyszínen nem volt lehetőségük meggyőződni, hiszen nem állt rendelkezésükre a 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet, a 2012. évi II. törvény, a Btk., valamint az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM rendelet, amelyekből minden kétséget kizáróan megállapíthatták volna az intézkedés szakszerű, jogszerű befejezését. Ezután a rendőrök a tudomásukra jutottakat – miszerint a panaszos feltehetően nem követett el sem szabálysértést, sem pedig bűncselekményt – közölte a járőrvezető (F. Z. r. főrm.) S. S. r. tzs. Szolgálatirányító Parancsnokkal, illetve K. A. r. fhdgy. Készenléti Csoportvezetővel, illetve közvetve M. J. r. örgy. vezető főügyeletessel, akik áttekintették az intézkedésre vonatkozó szabályokat. A Készenléti Csoportvezető közölte, a vezető főügyeletessel való egyeztetést követően, hogy a panaszt a helyszínen jelen lévő rendőrök fogják el, majd állítsák elő a BRFK kerületi Rendőrkapitányságra, az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján. A panaszt az intézkedés alatt folyamatosan tájékoztatták arról, hogy mi fog történni. A panaszos többször használta a mobiltelefonját. A panaszos motorkerékpárját az intézkedés helyszínétől kb. 3 méterre tolták el egy ott található parkolóhelyre és ott le is zárták. A panaszos ezután tette fel a rendőröknek azt a kérdést, hogy nem lehetne-e az előállítás előtt a közelben található telephelyre vinni, amely kérdésre B. R. r. főrm. egyértelmű nemleges választ adott. B. R. r. főrm. ezzel kapcsolatban meg kívánta jegyezni, hogy a panaszos hivatkozott arra, hogy megalázó volt számára a rendőri intézkedés, mivel azt több ismerőse is végignézte, azonban az esős időre való tekintettel senki sem tartózkodott a helyszínen, főleg nem huzamosabb ideig.

A panaszt az intézkedéssel kapcsolatban a rendőrök felvilágosították az Rtv-ben szereplő panasztételi lehetőségekről, amelyet tudomásul vett. A panaszossal mindvégig határozott hangnemben kommunikáltak az intézkedő rendőrök.

5) F. Z. r. főrm. 2014. június 23-án tette meg az intézkedésről készült jelentését, amely nagyrészt megegyezik az előző pontban ismertetett rendőri jelentéssel, így abból a Testület csak az új, érdemi információt tartalmazó részeket emeli ki és közli jelen pont alatt.

Az intézkedés során többször beült a szolgálati gépjárműbe F. Z. r. főrm. a Készenléti Csoportvezetővel való egyeztetés, valamint a Közlekedésrendészeti Főosztály Alosztályvezetőjével való kapcsolatfelvétel miatt, azonban a járőrtársa ez idő alatt a panaszos mellett tartózkodott. A panaszt arról is tájékoztatta, hogy az intézkedés végkimenetele nem tisztázott, így annak lehetséges befejezéseit vázolta neki. A panaszos előállítását megelőzően feltette a rendőröknek azt a kérdést, hogy nincs arra véletlenül mód, hogy a motorkerékpárját a közelben lévő telephelyre tolják, amelyre a rendőr nemmel válaszolt. A telephely

intézkedés helyszínétől való távolsága kapcsán F. Z. r. ftörm. megjegyezte, hogy a panaszos által, a panaszbeadványban meghatározott 200 méteres távolságtól jelentősen eltér a telephely intézkedés helyétől való távolsága, hiszen az több mint egy kilométerre található onnan.

A továbbiakban megjegyezte F. Z. r. ftörm., hogy az intézkedés során a panaszos addig használta a mobiltelefonját, ameddig nem kapott utasítást a Készenléti Csoportvezető kisasszonytól, hogy a panaszost ejtse foglyul, majd állítsa elő. A panaszos panaszában hivatkozik arra, hogy megalázó volt számára a rendőrök intézkedése, mivel azt több ismerőse is végignézte, azonban ennek ellenére a panaszos egyszer jelezte F. Z. r. ftörm. számára, hogy a motorkerékpárját valakire rá szeretné bízni a helyszínen lévő ismerősei közül, valamint a helyszínen ő sem észlelt olyan személyt, aki a panaszos barátja lett volna és akár végig is nézhette az intézkedést.

F. Z. r. ftörm. az intézkedés során a panaszossal szemben alkoholszondát alkalmazott, amely negatív eredményt mutatott.

6) A rendőrség megküldte K. A. r. hdgy. 2014. június 21-én kelt jelentését, amelyből kiderült, hogy 2014. május 28-án 8 óra és május 29-én 8 óra között látott el készenléti csoportvezetői szolgálatot, amelynek során F. Z. r. ftörm. a szolgálati EDR rádión keresztül tájékoztatta, hogy B., K. utca 2. szám előtt intézkedés alá vonták a panaszost, akinek a motorkerékpárján egy P-s rendszám volt elhelyezve annak ellenére, hogy az korábban magyar rendszámmal rendelkezett. A rendőri intézkedést és annak során F. Z. r. ftörm. által megállapítottakat jelentette M. J. r. őrnagy, Bűnüldözési Alosztály Vezetőnek, akinek az utasítása alapján közölte az intézkedő rendőrjárárral, hogy a motorkerékpárt vezető férfit az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján fogják el és állítsák elő a kerületi Rendőrkapitányságra.

A panaszos előállítását követően szóban nyilatkozta arról, hogy sérülése, panasza keletkezett-e az előállítás során, amely kérdésre a panaszos nemmel válaszolt, majd megkérdezte, hogy miért hozták be a kapitányságra, amelyre K. A. r. hdgy. azt mondta, hogy egyedi azonosító jel meghamisítása bűncselekmény elkövetése miatt. Erre a panaszos közölte a rendőrrel, hogy ő nem követett el bűncselekményt, ő jogszerűen használta a P-rendszámot. Ezután a rendőr azt mondta a panaszosnak, hogy a kihallgatásáig az előállító helyiségben lesz elhelyezve és a kihallgatása során elmondhatja a rendőr nyomozónak az esettel kapcsolatos mondandóját.

A jelentés végén K. A. r. hdgy. elmondta, hogy a panaszossal szemben határozott hangnemben beszélt, az nem volt sem lekezelő, sem pedig flegma.

7) M. J. r. őrgy. megbízott bűnüldözési alosztályvezető jelentésében elmondta, hogy a panaszos büntetőügyében K. A. r. hdgy. ügyeletet kereste meg a nap folyamán, ismertette a tényállást, amely szerint egy motorkerékpárt P-s rendszámmal használtak, amely egy cég nevére van kiállítva (amelyen egyebekben a motor korábbi rendszáma is rajta van). A panaszost közlekedésrendészeti intézkedés keretében megállították és igazoltatták. K. A. r. hdgy. kérdése az esettel kapcsolatban arra vonatkozott, hogy történt-e bűncselekmény vagy szabálysértés, és a helyszínen intézkedő rendőrök milyen intézkedést foganatosítsanak? Miután megállapítást nyert, hogy a motorkerékpár a tulajdonos (panaszos) kérésére került ideiglenesen kivonásra a forgalomból, majd ezután a rendszámra rátette a céges P-s rendszámot és ezzel használta a motorkerékpárt. M. J. r. őrgy. elmondta K. A. r. hdgy.-nak,

hogyan állítsák elő a panaszt és hallgassák ki, mint gyanúsítottat. Egy kis idő elteltével K. A. r. hdgy. ismét felhívta a megbízott bűnügyi alosztályvezetőt, hogy megbeszélte az Igazgatásrendészeti Osztályvezetővel az esetet és nem jól tudja M. J., mert jogszerűen használhatja a panaszos a P-s rendszámot értékesítési célból. Ekkor M. J. r. őrgy. megismételte a korábban megfogalmazott utasítást, amely a panaszos előállítására és gyanúsítottkénti kihallgatására vonatkozott. K. A. r. hdgy. bekopogott M. J. bűnügyi osztályvezető úrhoz, ahol éppen parancsnoki értekezlet zajlott és kihívta onnan M. J. r. őrgyot, majd ismét elkezdte mondani, hogy nem biztos, hogy jó lesz ez így, ekkor mondta neki, hogy jöjjön csak be, mivel az összes bűnügyi parancsnok bent van és akkor együtt megbeszéljük az esetet, ha nem hisz a megbízott alosztályvezetőnek. Ezután M. J. r. alezredes meghozta ugyanazt a döntést, amelyet M. J. r. őrgy. mondott K. A. r. hdgy-nak és utasította K. A-t az előállításra és a gyanúsított elszámoltatására, valamint a rendszám lefoglalására. A rendőr megjegyezte, hogy az ügyészség a panaszos lefoglalása és a gyanúsítás elleni panaszt, mint alaptalant elutasította. A jelentés végén M. J. r. őrgy. kifejezte, hogy álláspontja szerint akkor nem valósult volna meg bűncselekmény, ha a motor korábban nem lett volna forgalomba helyezve és azt használják P betűs cég névre kiállított rendszámmal értékesítési célból.

8) A rendőrség csatolta a panaszos, mint fogvatartott nyilatkozatát az élelemmel történő ellátásról, amelyben a panaszos kijelentette, hogy nem kér az 5 órát meghaladó fogva tartása esetén élelmet.

9) A rendőrség mellékelte a panaszos előállító helyiségben történő elhelyezéséről kiállított nyomtatványt, amely szerint a panaszt 15 óra 30 perckor helyezték el az előállító helyiségben, amelyet 18 óra 25 perckor hagyhatott el.

10) Az előállított/elővezetett személy előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatása megtörténtéről és megsértéséről, hozzátartozó, egyéb személy értesítéséről, az élelmiszer és írásos tájékoztató átvételéről szóló nyilatkozat szerint a panaszosnak nem volt egészségügyi állapotból adódó különleges étkezési, vagy egyéb igénye, vagy vallásgyakorláshoz kapcsolódó különleges igénye. A panaszos kijelentette, hogy nem dohányzik és nem kéri a hozzátartozójának az értesítését.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy kiterjed-e a panasz valamennyi részére a hatásköre.

A panaszos beadványában kifogásolta azt, a közlekedésrendészeti intézkedést, a lefoglalást, az előállítását és azt, hogy gyanúsítottként hallgatták ki olyan bűncselekmény miatt, amelyet nem követett el. Álláspontja szerint jogosan használta a P-s rendszámot ám akárhányszor próbálta erről a rendőröket tájékoztatni nem vették figyelembe azt, amit mondott nekik. Az intézkedés során és a rendőrkapitányság épületében vele flegmán beszéltek, cinikus megjegyzéseket tettek az irányában. A közlekedésrendészeti intézkedést esőben

foganatosították vele szemben a rendőrök, a csepergő esőben megvárakoztatták, korlátozták abban, hogy használja a mobiltelefonját. Emellett sérelmezte, hogy az intézkedést több ismerőse végig nézte, valamint azt is, hogy a rendőrök nem engedték meg neki, hogy az intézkedés helyszínéhez közel található telephelyére elvigye a motorját.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület hatásköre vizsgálatánál figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 196. §-a szerint panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatába (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni”. Ezért a legfőbb ügyész helyettes a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárási törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő.

Az Rtv. IV., V., VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálása – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92 – 93/B. §§-ok tekintendők irányadónak, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának a módja.

A fentiekre tekintettel a Testület a rendőrség nyomozó hatóságként büntetőeljárásban foganatosított cselekményeit nem vizsgálhatja felül, hiszen azok felett az ügyészség gyakorol felügyeletet a Be. alapján.

A fentiekre tekintettel hatáskör hiányában a Testület nem vizsgálhatja azt, hogy a panaszos elkövette-e a bűncselekményt, amely alapján vele szemben büntetőeljárás indult. Emellett azt sem vizsgálhatja, hogy a panaszost gyanúsítottként hallgatták ki, valamint azt sem, hogy a panaszos motorkerékpárját, a rendszámokat és az indítónaplót is lefoglalták.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz, az V. cikkében foglalt tulajdonhoz való jogát, a VI. cikkében foglalt jó hírnévhez, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

2) A Testület ezt követően a rendőrök intézkedési kötelezettségét és a közlekedésrendészeti intézkedést vizsgálta meg, és az alábbi megállapításokra jutott.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályai szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség, a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. § szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekménnyel – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A Szolgálati Szabályzat 9. § (3) bekezdése szerint a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha

- a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy
- b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A rendőrök az intézkedés jogalapjaként azt határozták meg, hogy észlelték amint a panaszos a motorkerékpárjával úgy közlekedik, hogy egy P-s rendszámot helyezett az „A” típusú rendszámtábla felé, így a P-s rendszám alól az „kilógott”. A rendőrök álláspontja szerint a járőrtevékenység során észlelték felvetették a Btk. 347. §-ban tilalmazott egyedi azonosító jellel visszaélés bűncselekményt, amely szerint:

„(1) Aki

- a) egyedi azonosító jelet eltávolít vagy meghamisít,
 - b) olyan dolgot szerez meg, használ fel, vagy olyan dologról rendelkezik, amelynek egyedi azonosító jele hamis, hamisított, vagy amelynek egyedi azonosító jelét eltávolították, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt üzletszerűen vagy bűnszövetségben követik el.
- (3) E § alkalmazásában egyedi azonosító jel: az olyan dolognak, amelynek a birtoklását vagy rendeltetésszerű használatát jogszabály hatósági engedélyhez köti, a gyártónak vagy a hatóságnak a dolgon, illetve annak alkotórészen alkalmazott, egyedi azonosításra szolgáló jelölése.”

A hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Míg az Rtv. 29. § alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A panaszos a közlekedésrendészeti intézkedés során többször tájékoztatta a rendőröket arról, hogy ő nem követhetett el bűncselekményt, hiszen jogosan használja a P-s rendszámot, hiszen a motorkerékpár és a rendszám is a cége tulajdonában van, amelynek ő az ügyvezetője. A motorkerékpárt pedig szervizbe vitte.

A rendőri jelentések tartalmazzák, hogy jól látható volt, hogy a motorkerékpáron két rendszám volt elhelyezve, hiszen a P-s rendszám alól, a méretbeli különbségek miatt, „kilógott” a jármű forgalmi rendszáma, így ezt észlelve állították meg a panaszost és foganatosították vele szemben közlekedésrendészeti intézkedést.

A Testület a fentiek alapján megállapította, hogy a rendőrök oldalán fennállt a panaszossal szembeni intézkedési kötelezettség, tekintettel a fent hivatkozott jogszabályhelyekre. A rendőrség a közlekedési szabályok betartását, a járműhasználat szabályszerűségét, valamint az okmányokra vonatkozó előírások megtartását minden esetben ellenőrizheti, erre tekintettel a Testület megállapította, hogy az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában (Rtv. 44. §) jártak el a panaszossal szemben, így az intézkedés kezdeményezése a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát nem sértette.

3) A Testület ezt követően a panaszos előállítását vizsgálta meg.

A panaszos beadványában tájékoztatta a Testületet, hogy jogszerűen és szabályszerűen használta a P-rendszámot, az indítónaplót is megfelelően töltötte ki, vagyis semmilyen bűncselekményt nem követett el, amelyet az előállításának időpontjától kezdve végig a rendőrség tudomására hozott. A panaszos elmondta a járőrnek, hogy jogszerűen használja a P-s rendszámot és az lenne bűncselekmény, hogy ha forgalomból kitiltott járműre teszik fel a P-rendszámot. A motorkerékpárt pedig csak szervizbe vitte, amely okból használhatja a P-rendszámot. A panaszos elmondta, hogy minden okiratot átadott a rendőrségnek (személyi iratokat és a motorkerékpár iratait), amelyeket a rendőrség le is ellenőrzött. A panaszos elmondta, hogy a rendőrök a helyszínen bizonytalanok voltak, nem tudták, hogy mit csináljanak, majd végül előállították a kapitányságra. A panaszost 2014. május 28-án 14 óra 25 perctől 19 óra 45 percig állították elő.

A rendőrség által megküldött iratokból kiderül, hogy a panaszost azért állították elő, mert felmerült vele szemben, a Btk. 347. §-ában foglalt egyedi azonosító jellel visszaélés bűncselekmény elkövetésének a gyanúja, nevezetesen, hogy a panaszos jogszerűtlenül használja a P-rendszámot, így erre tekintettel indokoltnak tartották a panaszos kapitányságra történő előállítását azért, hogy a bűncselekmény elkövetésének alapjául szolgáló gyanút további cselekmények foganatosításával megerősítsék, vagy kizárják.

a) A Testület a panaszos előállításának jogalapjával kapcsolatban a következő megállapításokat teszi.

A rendőri jelentések a panaszossal szemben felmerült gyanú alapjaként az egyedi azonosító jellel visszaélés bűncselekményt jelölik meg, tekintettel arra, hogy a rendőrség álláspontja szerint felmerült annak a gyanúja, hogy a panaszos a P-rendszámot jogszerűtlenül használja. A Btk. 347. § (1) bekezdés a) pontja szerint, aki egyedi azonosító jelet eltávolít vagy megsemmisít; a b) pont szerint aki olyan dolgot szerez meg, használ fel, vagy olyan dologról rendelkezik, amelynek egyedi azonosító jele hamis, hamisított vagy amelynek egyedi azonosító jelét eltávolították büntetést követ el. A Btk. 347. § (3) bekezdése szerint egyedi azonosító jel az olyan dolognak, amelynek a birtoklását vagy rendeltetésszerű használatát jogszabály hatósági engedélyhez köti, a gyártónak vagy a hatóságnak a dolgon, illetve annak alkotórészén alkalmazott, egyedi azonosításra szolgáló jelölése.

Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése taxatíve sorolja fel az előállítás okait, amelyek közül az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben (valamint valamennyi egyéb rendőrségi dokumentumban) az intézkedő rendőrök a panaszos előállítása indokaként az Rtv. 33. § (1) bekezdése a) pontját jelölték meg. Ezen rendelkezés értelmében a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek. Jelen rendelkezés a rendőrnek nem biztosít mérlegelési lehetőséget,

hanem tettenérés esetén kötelező jelleggel írja elő az intézkedés alá vont előállítását. Ahhoz, hogy a Testület a rendőrség által megjelölt előállítási ok megalapozottságáról állást foglaljon, egyrészt arról kell állást foglalnia, hogy felmerülhetett-e a panaszossal szemben bűncselekmény elkövetésének gyanúja, másrészt arról, hogy amennyiben igen, úgy megvalósult-e „tettenérés”.

Tekintettel azonban arra, hogy a panaszos a P-rendszám használatára vonatkozó minden iratot be tudott mutatni a helyszínen, amelyeket át is adott a rendőrségnek, valamint arra is, hogy a helyszínen a rendszámhasználatra vonatkozó részletes tájékoztatással is tudott szolgálni a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú így már a közlekedésrendészeti intézkedés helyszínen csökkent. A gyanút a panaszos személyi adatainak és a motorkerékpár okmányainak a helyszíni ellenőrzése során már kizárhatták a rendőrök. Maga a rendőrség is érezhette azt, hogy a panaszos előállítására nincsen jogalap, hiszen a rendőri jelentések szinte mindegyike tartalmazza, hogy a panaszossal szemben intézkedő rendőrök tanácsstalanok, bizonytalanok voltak atekintetben, hogy a panaszost elfogják és előállítsák a kapitányságon, avagy sem. Ennek érdekében hosszas rádióforgalmazás során, bizonytalan közléseket követően mégis a panaszos előállítása mellett döntöttek, amely a Testület álláspontja szerint jogszerűtlen, szükségtelen és indokolatlan volt, tekintettel arra, hogy a panaszossal szemben az előállítás jogalapjaként megjelölt bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanút a panaszosi előadás, a rendőrök részére átnyújtott okmányok, a nyilvántartásokból kinyert adatok kizárták.

Így a fentiekre tekintettel a panaszos előállítása kapcsán a Testület megállapította, hogy sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga.

b) A panaszos előállításának időtartama kapcsán a Testület az alábbiak szerint foglalt állást.

A panaszos előállítása 2014. május 28-án, 14 óra 25 perc és 19 óra 45 perc között került végrehajtásra. Ennek során a panaszost 15 óra 30 perckor helyezték el az előállító helyiségben, ahol egészen 18 óra 25 percig tartózkodott, majd 18 óra 33 perc és 19 óra 5 perc között, mint gyanúsítottat hallgatták meg, végül pedig 19 óra 45 perckor hagyta el a kapitányság épületét.

Tekintettel arra, hogy a Testület önmagában az előállítást is alapjogot sértőnek találta, így nem végzi el az intézkedés időtartamának elkülönült értékelést, figyelemmel arra, hogy az előállítás jogszerűtlensége minden további intézkedést és kényszerítő eszköz használatot jogszerűtlenné tesz, így önmagában az előállítás jogszerűtlen fogatosítása automatikusan maga után vonja a többi cselekmény jogszerűtlenségét, így az előállítás időtartama kapcsán is sérült a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető joga.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja megjegyezni, hogy bár a panaszos előállításának jogalapja tekintetében megállapította a személyes szabadsághoz fűződő alapvető jog sérelmét, mégis szükségesnek tartja azt hangsúlyozni, hogy ezt súlyosbítja az a tény, hogy a panaszos személyes szabadságát a rendőrség több mint négy órán keresztül korlátozta érdemi cselekmény fogatosítása nélkül, amelynél a rendőrök is maguk bizonytalanok voltak atekintetben, hogy szükséges-e az előállítás fogatosítása.

4) A Testület ezt követően a rendőrök szolgálati fellépését vizsgálta meg.

a) A panaszos kifogásolta, hogy a rendőrség nem közölte vele az előállítás tényét és okát.

A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumokban arról tájékoztatta a Testületet, hogy a panaszossal az intézkedő rendőrök a helyszínen közölték az előállításának a tényét és az okát.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése a szolgálati fellépés szabályai között előírja, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerint az előállítottat szóban vagy írásban tájékoztatni kell az előállítás okáról, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

Tekintettel arra, hogy az Rtv. 33. § (4) bekezdés vagylagos kötelezettséget határoz meg a rendőrség részére, amelyet vagy írásban, vagy szóban teljesít, ezt a kötelezettséget pedig írásban teljesítette, hiszen elkészítette és becsatolta a hivatkozott jogszabályhely alapján kiállított dokumentumokat, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

b) A panaszos sérelmezte, hogy a közlekedésrendészeti intézkedés során a rendőrök egyike azt mondta neki, hogy „Maguk ezzel a P-s rendszámmal akarják kikerülni a törvényeket.” A panaszos ezen túlmenően a kapitányságban vele kommunikáló rendőrnő hangnemét is sértőnek érezte, hiszen flegmán beszélt vele a rendőr.

A rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumokban következetesen cáfolják azt, hogy bármelyik, a helyszínen intézkedő rendőrök a panaszos által hivatkozott közlést tette volna, valamint a rendőrség álláspontja szerint az sem felel meg a valóságnak, hogy a panaszossal a rendőrhölgy durván, flegmán, lekezelően kommunikált volna. A rendőrség véleménye szerint a panaszos volt az, aki az intézkedés során flegmán viselkedett, cinikus megjegyzéseket tett, mint „persze, esőben kell megállítani a motorost”, valamint azt is, hogy mást is igazoltathattak volna, nemcsak őt kellene. Emellett a rendőrség tájékoztatása szerint a panaszossal szemben határozottan beszélt mindegyik rendőr.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a

rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A panaszos és a rendőrség álláspontja egymással ellentétben van, hiszen míg a panaszos azt állítja a rendőrök vele szemben lekezelően, flegmán beszéltek és cinikus megjegyzéseket tettek az irányában, addig a rendőrök ezt cáfolják, és ugyanezen kifogásokat támasztják a panaszossal szemben.

Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőrök hangneme, megjegyzése tekintetében a panaszosi állítás és a rendőri jelentések egymásnak ellentmondanak, és ezen ellentmondásokat a Testület feloldani nem tudta, így a panaszos emberi méltóságához való jogának a sérelme nem megállapítható.

5) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőröket megkérte arra, hogy az intézkedéstől 200 méterre található telephelyén folytassák az intézkedést és a motort is ott hagyják. A panaszos kifogásolta, hogy miután közölték vele a rendőrök, hogy előállítják megkérdezte a rendőröket, hogy mehet-e utánuk a motorral, mivel nem szeretné otthagyni a motor kint az utcán, mivel nem volt nála a motor lezáráshoz szükséges lánc. Ennek ellenére a rendőrök nem engedték meg neki, hogy a motorral kövesse őket. A rendőrök arra hivatkoztak, hogy ott, ahol hagyja a motort vannak térfigyelő kamerák. A panaszos jelezte, hogy akkor felhívna valakit, hogy a telepről eljöjjen a járműért, amely kérést a rendőrök elutasították arra hivatkozással, hogy már nem telefonálhat, nem használhatja a készüléket, de hogy miért, milyen okból, erre a rendőrök nem tértek ki.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos telephelye több mint egy kilométerre volt található az intézkedés helyszínétől, valamint a panaszos nem kérte meg a rendőröket, hogy telefonáljon egy ismerősnek, hogy elvigye a motort.

A Testület segítségül hívta a GoogleMaps nevű szolgáltatást. A megállítási helyszíne egy bérházas övezet, nagy parkolóval, gyógyszertárral, különféle műszaki boltokkal, telephelyekkel. A környéken nagy a gyalogos és a gépjármű forgalom is. A helyszínen térfigyelő kamerák is működnek, amelyek még a GoogleMaps-en rögzített felvételeken is jól láthatók.

Mivel a panaszost beszállították a rendőrkapitányságra, gondoskodni kellett a gépjárművének biztonságos és szabályszerű leállításáról, e nélkül az eljáró rendőrök a megkezdett intézkedést nem tudták volna eredményesen befejezni.

A Szolgálati Szabályzat 15. §-ának (1) bekezdése értelmében, ha az Rtv. 33-34. §-a, vagy 37. § b)-c) pontja alapján a személyt a lakásából szállítják el, szükség esetén a lakásban maradó vagyontárgyait a rendőr biztonságba helyezi, az üresen maradó lakást tanúk jelenlétében lepecsételi.

Sem az Rtv., sem pedig a Szolgálati Szabályzat nem tartalmaz rendelkezést arra vonatkozóan, hogy a panaszolthoz hasonló esetben – amikor tehát nem a lakásban maradó vagyontárgyakról, hanem egyéb vagyontárgyakról kell gondoskodni – az intézkedő rendőrnek hogyan kell eljárnia. A Testület álláspontja szerint azonban az Rtv. 2. §-ából következően (amely szerint a rendőrség óvja az ember jogait) és a Szolgálati Szabályzat fent hivatkozott rendelkezésének analógiájára nemcsak a lakásban maradó, hanem egy annál tágabb körbe tartozó – az intézkedés helyszínén maradó – vagyontárgyak tekintetében is fennáll az eljáró rendőrnek az a kötelezettsége, hogy az intézkedés alá vont személy vagyontárgyait biztonságba helyezze. Ugyanakkor az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a tulajdonhoz fűződő jogot korlátozhatja.

Előállhat tehát olyan helyzet, amelyben a legitim célt szolgáló intézkedés sikeres végrehajtásának érdeke összeütközésbe kerül a rendőrség jogvédelmi kötelezettségével. Jelen esetben is ilyen összeütközés merült fel, hiszen az intézkedő rendőrnek azt kellett mérlegelnie, hogy milyen módon tudja a panaszos gépkocsiját a lehető legbiztonságosabban elhelyezni az intézkedést eredményes végrehajtásának veszélyeztetése nélkül.

A rendőrök a motorkerékpárt lezárt állapotban hagyták a fentebb leírt helyen, bár a panaszos sérelmezte, hogy nem volt nála a lezáráshoz szükséges lánc. A Testületnek azt kell megítélnie, hogy a rendőr az adott helyzetben megfelelően mérlegelte-e az egymásnak feszülő érdekeket, illetve jogokat.

Ennek értékelése során a Testület abból indul ki, hogy csak abban az esetben állapíthat meg jogsértést a rendőrség részéről, ha a rendőrök által a vagyonbiztonság garantálása érdekében megtett lépések az ügy összes körülményét – így az intézkedéssel elérni kívánt célt is – figyelembe véve nyilvánvalóan elégtelenek voltak.

Önmagában az a tény, hogy a rendőrök a fentebb meghatározott helyen a motorkerékpárt, a P-rendszámtól megfosztva helyezték el nem sérti a panaszos tulajdonhoz való jogát addig, ameddig ez arányban áll az intézkedéssel elérni kívánt céllal. A Testület álláspontja szerint egy motorkerékpárt a lezáráshoz szükséges lánc nélkül biztonságban nem lehetett volna a helyszínén hagyni.

Így tekintettel arra, hogy a motorkerékpárt a rendőrség a lezárásra szükséges lánc nélkül hagyta a helyszínén, valamint figyelemmel arra is, hogy a Testület megállapította, hogy a panaszos előállítása, mint a panaszos gépjárművének a helyszínén hagyásának indoka jogszerűtlen volt, így erre tekintettel a Testület a panaszos tulajdonhoz való jogának a sérelmét állapította meg.

6) A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedés során nem telefonálhatott.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos az intézkedés során többször telefonált, de a beszélgetések tartalmát és azt, hogy kit hívott fel nem tudták megmondani. A telefonhasználatot akkor korlátozták számára, amikor közölték vele, hogy előállítják a kerületi rendőrkapitányságra. A KMB Alosztályvezető jelentésében megállapította, hogy a rendőri intézkedés során az elfogására, valamint előállítására vonatkozó közlésig a mobiltelefonját mindvégig használhatta, azonban ezt követően az Rtv. 18. § 1) pontja alapján a panaszosnak nem volt lehetősége, tekintettel arra, hogy a panaszos elfogása és a kapitányságra történő előállítása, beszállítása vált szükségessé. Ezen feladatok végrehajtása közben a mobiltelefon használat veszélyeztette volna az intézkedés célját.

Az Rtv. 17. § (1) bekezdése szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. 13. § (3) bekezdése értelmében, ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.

Az Rtv. 18. § (1) bekezdése szerint a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli.

A Testület a mobiltelefonokkal kapcsolatos rendőrségi gyakorlatot az Rtv. 13. és 17. §-ának összeolvasása alapján a következőképpen értékeli. Olyan esetekben, amikor a rendőri intézkedés célját veszélyezteti, ha az intézkedés alá vont személy mobiltelefonon ellenőrizetlenül lép kapcsolatba valakivel (pl. nem zárható ki, hogy bűntársát értesíti a gyanú szerint tetten ért elkövető), úgy az Rtv. 13. § (3) bekezdése kellő jogalapot biztosít a rendőrnek a telefon (mint az intézkedés eredményes végrehajtását akadályozó tárgy) elvételére, illetve a telefonálás korlátozására.

Jelen esetben a rendőrség, bár hivatkozik az Rtv. 18. §-ban foglalt rendelkezésekre még sem jelölt meg olyan okot, amelyre tekintettel indokolt volt a telefonhasználat korlátozása, tekintettel arra, hogy az adott esetben nem merülhetett fel olyan körülmény, amely veszélyeztette volna az intézkedés célját, nevezetesen azt, hogy a panaszost a kapitányság épületében előállítsák. Az intézkedés és a panaszossal szemben felmerült bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú jellege nem tette indokolttá azt, hogy a panaszos telefonhasználatát korlátozza a rendőrség, hiszen egy hívással nem veszélyeztethette volna az intézkedés célját.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a mobiltelefon-használat korlátozása kapcsán.

7) A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedés helyszíne, amely egy forgalmas környék, többen végig nézték azt, hogy őt a rendőrök igazoltatják, majd elszállítják a helyszínről a motorát hátrahagyva, amely megítélése szerint számára igen megalázó volt.

A rendőrség tájékoztatása szerint az intézkedés pillanatában esős idő volt, így kevesen tartózkodtak az intézkedés helyszínen és a rendőrség vélelme szerint nem láthatták sokan azt, hogy a panaszossal szemben intézkednek. A panaszos emellett egyszer sem említette meg a rendőröknek azt, hogy az intézkedés számára megalázó lett volna. Emellett a rendőrség azt is megjegyezte, hogy ha a panaszossal szembeni intézkedést az ismerősei végig nézték, akkor megkérhette volna már a helyszínen az egyik ismerőst, hogy vigyázzon a motorjára, amelyet a panaszos nem tett meg.

Tekintettel az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdésére, amely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület gyakorlatában rendszeresen előfordulnak olyan ügyek, amelyekben a rendőri intézkedés nyilvános helyen, alkalomadtán szomszédok, vagy munkatársak szeme láttára zajlik. A Testület rendszerint abból indul ki hasonló esetekben, hogy a nyilvánosság bizonyos mértékig elkerülhetetlenül a rendőri intézkedések velejárója.

A panaszossal szembeni intézkedést a rendőrök egy lakóházas övezetben, gyógyszertár, műszaki boltok, telephelyek közelében egy nagy parkoló térségében foganatosították, ahol többen is tartózkodhattak az intézkedés időpillanatában. A panaszos álláspontja szerint az megalázó volt számára, míg a rendőrök következetesen cáfolták ezen panaszosi állítás valóságtartalmát.

A Testület megítélése szerint az, hogy többen láthatták a panaszossal szembeni intézkedést önmagában nem eredményezte a panaszos jó hírnévhez fűződő jogának a sérelmét.

IV.

A Testület a lefolytatott vizsgálata során megállapította, hogy a rendőrség kellő jogalap birtokában foganatosította a közlekedésrendészeti intézkedést a panaszossal szemben. A panaszos előállítása kapcsán sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga, hiszen a rendőrség kellő jogalap hiányában, indokolatlanul állította elő a panaszost a rendőrkapitányság épületében. Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőrök hangneme, megjegyzése tekintetében a panaszosi állítás és a rendőri jelentések egymásnak ellentmondanak, és ezen ellentmondásokat a Testület feloldani nem tudta, így a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható. Az előállítás tényének és okának közlése kapcsán a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. A Testület a panaszos tulajdonhoz való jogának a sérelmét állapította meg, a panaszosi gépjármű helyszínen hagyása tekintetében. A panaszos mobiltelefon-használat korlátozása kapcsán előterjesztett panaszra tekintetében a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelmét állapította meg. A Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos jó hírnévhez való joga azon panaszosi kifogás kapcsán, hogy többen végig nézhettek a rendőrség által foganatosított közlekedésrendészeti intézkedést a panaszossal szemben.

V.

A Testület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke eléri azt a szintet, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2014. október 16.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTÉSTÜLET